HTTP szolgáltatások

A HTTP alapjai

A HTTP (HyperText Transfer Protocol) egy alkalmazás réteg protokoll, amely kliens–szerver modellben működik. Elsősorban webes erőforrások (HTML, CSS, JS, képek, API válaszok stb.) továbbítására használják.

Alapvető jellemzők:

- Állapotmentes (stateless)
- Kérés-válasz alapú (request–response)
- TCP (HTTP/1.x, HTTP/2) vagy QUIC/UDP (HTTP/3) felett működik
- Szöveges (HTTP/1.x) illetve bináris (HTTP/2, HTTP/3)

HTTP működési modell

A kommunikáció menete:

Kliens kapcsolatot nyit a szerverhez

Kliens HTTP kérést küld

Szerver HTTP választ küld

Szerver lezárja a kapcsolatot (HTTP 0.9, HTTP 1.0) vagy nyitva marad ha szükséges (HTTP 1.1, HTTP 2)

HTTP protokol verziók

HTTP/0.9 (1991)

A HTTP/0.9 volt a legelső, kísérleti változata a protokollnak, amelyet Tim Berners-Lee fejlesztett ki a CERN-ben a World Wide Web kezdeti időszakában.

Jellemzői:

Rendkívül egyszerű

Csak egyetlen metódus létezett: GET

Nem léteztek HTTP headerek

Nem volt státuszkód

Nem volt verziószám a kérésben

A válasz kizárólag HTML tartalom volt

Kérés

```
# telnet szervernév 80
GET /index.html
```

Válasz

A szerver egyszerűen visszaküldi a HTML dokumentumot:

```
<html>
<body>Hello World</body>
</html>
```

Nincs:

státuszsor header mező Content-Type Content-Length

Korlátok

Nem támogatta a képeket, CSS-t, külön erőforrásokat Nem volt hibakezelési mechanizmus Nem alkalmas komplex webalkalmazásokhoz

Összegzés

A HTTP/0.9 egy rendkívül egyszerű, csak GET-et támogató, header nélküli protokoll volt, amely kizárólag HTML dokumentum visszaküldésére szolgált. Ez tekinthető a modern webkommunikáció kiindulópontjának.

HTTP/1.0 (1996)

Jellemzők:

Minden kérés külön TCP kapcsolat Nincs alapértelmezett persistent connection Egyszerű szöveges protokoll Nincs Host header kötelezően

Problémák:

Sok TCP handshake Magas latency Nem hatékony párhuzamos erőforrás-letöltés

Példa kommunikáció:

Egyszerű kérés felépítése:

```
$ telnet server 80
Trying N.N.N.N...
Connected to szerver.
Escape character is '^]'.
GET / HTTP/1.0

HTTP/1.1 200 OK
Date: Sun, 15 Feb 2026 03:32:17 GMT
Server: Apache/2
Last-Modified: Tue, 27 Feb 2024 06:32:03 GMT
ETag: "0-612572f2e4ba2"
Accept-Ranges: bytes
Content-Length: 0
Connection: close
Content-Type: text/html; charset=UTF-8

Connection closed by foreign host.
```

HTTP/1.1 (1997)

Fejlesztések:

- Persistent connection (Keep-Alive)
- Host header kötelező
- Chunked transfer encoding
- Pipeline támogatás

Példa a hagyományos kapcsolatra:

```
$ telnet server 80
Trying N.N.N.N...
Connected to server.
Escape character is '^]'.
GET / HTTP/1.1
Host: server

HTTP/1.1 403 Forbidden
Date: Sun, 15 Feb 2026 03:47:36 GMT
Server: Apache/2.4.62 (AlmaLinux)
Last-Modified: Mon, 24 Mar 2025 16:15:24 GMT
ETag: "1680-63118e9567f00"
Accept-Ranges: bytes
Content-Length: 130
Content-Type: text/html; charset=UTF-8
```

```
<!DOCTYPE html>
<html>
<body>
Hello world!
</body>
</html>
Connection closed by foreign host.
```

Példa persistent kapcsolatra:

```
$ telnet server 80
Trying N.N.N.N...
Connected to server.
Escape character is '^]'.
GET / HTTP/1.1
Host: xxx
Connection: keep-alive

TARTALOM
GET / HTTP/1.1
Host: xxx
Connection: close

TARTALOM

Connection closed by foreign host.
```

Előny:

- Kevesebb TCP kapcsolat
- Jobb teljesítmény

Probléma:

Head-of-line (HOL) blokkolás (több kérés esetén). Mivel a kérések sorrendjében válaszol a szerver, ezért egy lassú feldolgozási művelet blokkolja a többi kérés kiszolgálását.

HTTP/2 (2015)

Alapja: a Google 2009-ben fejlesztett SPDY (kiejtve: “speedy”) kísérleti alkalmazásrétegű protokoll a HTTP/1.1 teljesítmény korlátainak megszüntetésére.

Fő jellemzők:

- Bináris protokoll
- Multiplexing (több stream egy TCP kapcsolaton)
- Header compression (HPACK)
- Server Push

Előny:

- Megszűnik az alkalmazás-szintű head-of-line blocking
- Jelentősen jobb teljesítmény

Hátrány:

- TCP head-of-line blocking továbbra is fennáll csomagszinten

Példa:

```
$ curl -v -s -o /dev/null --http2 https://server
* Host server:443 was resolved.
* IPv6: (none)
* IPv4: N.N.N.N
*   Trying N.N.N.N:443...
* ALPN: curl offers h2,http/1.1
} [5 bytes data]
* TLSv1.3 (OUT), TLS handshake, Client hello (1):
} [1565 bytes data]
*  CAfile: /etc/pki/ca-trust/extracted/pem/tls-ca-bundle.pem
*  CApath: none
{ [5 bytes data]
* TLSv1.3 (IN), TLS handshake, Server hello (2):
{ [122 bytes data]
* TLSv1.3 (IN), TLS change cipher, Change cipher spec (1):
{ [1 bytes data]
* TLSv1.3 (IN), TLS handshake, Encrypted Extensions (8):
{ [25 bytes data]
* TLSv1.3 (IN), TLS handshake, Certificate (11):
{ [2577 bytes data]
* TLSv1.3 (IN), TLS handshake, CERT verify (15):
{ [264 bytes data]
* TLSv1.3 (IN), TLS handshake, Finished (20):
{ [52 bytes data]
* TLSv1.3 (OUT), TLS change cipher, Change cipher spec (1):
} [1 bytes data]
* TLSv1.3 (OUT), TLS handshake, Finished (20):
} [52 bytes data]
* SSL connection using TLSv1.3 / TLS_AES_256_GCM_SHA384 / x25519 / RSASSA-
PSS
* ALPN: server accepted http/1.1
* Server certificate:
*  subject: CN=server
*  start date: Jan 20 03:10:26 2026 GMT
*  expire date: Apr 20 03:10:25 2026 GMT
*  subjectAltName: host "server" matched cert's "server"
*  issuer: C=US; O=Let's Encrypt; CN=R12
*  SSL certificate verify ok.
*   Certificate level 0: Public key type RSA (2048/112 Bits/secBits), signed
using sha256WithRSAEncryption
*   Certificate level 1: Public key type RSA (2048/112 Bits/secBits), signed
using sha256WithRSAEncryption
```

```
*   Certificate level 2: Public key type RSA (4096/152 Bits/secBits), signed
using sha256WithRSAEncryption
* Connected to r-l.hu (N.N.N.N) port 443
* using HTTP/1.x
} [5 bytes data]
> GET / HTTP/1.1
> Host: r-l.hu
> User-Agent: curl/8.15.0
> Accept: */*
>
* Request completely sent off
{ [5 bytes data]
* TLSv1.3 (IN), TLS handshake, Newsession Ticket (4):
{ [281 bytes data]
* TLSv1.3 (IN), TLS handshake, Newsession Ticket (4):
{ [281 bytes data]
< HTTP/1.1 200 OK
< Date: Sun, 15 Feb 2026 04:10:24 GMT
< Server: Apache/2.4.62 (AlmaLinux)
< Last-Modified: Sun, 15 Feb 2026 04:09:05 GMT
< ETag: "0-64ad4ffd21f44"
< Accept-Ranges: bytes
< Content-Length: 0
< Content-Type: text/html; charset=UTF-8
<
* Connection #0 to host r-l.hu left intact
```

Több tartalom lekérése:

```
$ curl --http2 -s -o /dev/null https://server/index.html
https://server/style.css https://server/app.js
```

HTTP/3 (2022)

Alapja: QUIC (UDP felett)

Jellemzők:

TCP helyett UDP

TLS 1.3 integrált

Nincs TCP head-of-line blocking

Gyorsabb kapcsolatfelépítés (0-RTT)

Előny:

Jelentősen alacsonyabb latency

Mobil hálózatokon stabilabb

HTTP verziók összehasonlítása

Verzió	Szállítási réteg	Formátum	Multiplexing	Head-of-line blocking
HTTP/1.0	TCP	Szöveges	Nem	Igen
HTTP/1.1	TCP	Szöveges	Korlátozott (pipeline)	Igen
HTTP/2	TCP	Bináris	Igen	TCP szinten igen
HTTP/3	QUIC (UDP)	Bináris	Igen	Nem

Telnet-es HTTP példa (HTTP/1.0)

Kapcsolódás:

```
telnet example.com 80
```

Kérés kézi begépelése:

```
GET / HTTP/1.0
```

(Fontos: az üres sor zárja a header részt.)

Telnet-es HTTP/1.1 példa

```
telnet example.com 80
```

```
GET / HTTP/1.1 Host: example.com Connection: close
```

Megfigyelhető:

Kötelező Host header

Válasz státuszkód

Header mezők

Üres sor

Body

HTTP státuszkódok

Tartomány	Jelentés
1xx	Információ
2xx	Siker

Tartomány	Jelentés
3xx	Átirányítás
4xx	Kliens hiba
5xx	Szerver hiba

Példák:

200 OK

301 Moved Permanently

400 Bad Request

404 Not Found

500 Internal Server Error

HTTPS

A HTTPS nem külön protokoll, hanem:

HTTP + TLS titkosítás

Alapértelmezett port:

80 → HTTP

443 → HTTPS

Telnet helyett HTTPS teszteléshez:

```
openssl s_client -connect example.com:443
```

Összegzés

HTTP/1.x: egyszerű, szöveges, TCP-alapú

HTTP/2: bináris, multiplexelt, gyorsabb

HTTP/3: QUIC-alapú, modern, alacsony latency

Telnet kiváló eszköz a HTTP/1.x működés szemléltetésére

From:
https://wiki.r-l.hu/ - **Reverse-Logic wiki**

Permanent link:
https://wiki.r-l.hu/doku.php?id=webszerver&rev=1771129154

Last update: **2026/02/15 04:19**